

První světová válka (1914–1918)

První světová válka byla výsledkem snahy evropských států ovládnout nová území. Rakousko-Uhersko usilovalo o nové území na Balkánském poloostrově.

Proti tomu se ale postavilo Srbsko – v roce **1914** byl v srbském městě Sarajevo spáchán atentát na následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este. Rakousko-uherský císař František Josef I. pak vyhlásil Srbsku válku a to byl **začátek první světové války**.

Do války se postupně zapojilo 35 států a 70 milionů vojáků. Bojovala proti sobě dvě uskupení:

1. **Dohoda** (především Velká Británie, Francie a Rusko; později se připojily i USA)
2. **Ústřední mocnosti** (především Rakousko-Uhersko a Německo)

O výsledku války se rozhodovalo na několika bojištích (frontách) a podle způsobu boje mluvíme o zákopové válce (vojáci byli v zákopech přímo na bitevním poli, armády nepostupovaly, vedly své boje v podstatě na místě).

Tato válka se ale neodehrávala jen na bojištích, výrazně zasáhla i do života obyvatel válčících zemí. Mnoho obětí války bylo mezi civilisty.

Válka poznamenala i životy těch, kteří byli zraněni – řada lidí byla doživotně zmrzačena.

Ve válce byly použity i **nové zbraně**: tanky, bitevní lodě, ponorky, první letadla, otravné plyny a rychlopalné zbraně – děla, kulomety.

Řada českých občanů nechtěla bojovat v rakousko-uherské armádě – někteří přecházeli na frontě na stranu Dohody, jiní se přímo hlásili do armád bojujících proti Rakousku-Uhersku a Německu. Z těchto mužů vznikaly v zahraničí (v Itálii a v Rusku) dobrovolnické vojenské jednotky, kterým se říká **legie** a jejich členům pak **legionáři**. Na konci války jich bylo více než 100 000 a bojovali hlavně v Rusku.

Válka skončila v listopadu 1918 porážkou Ústředních mocností.

Z mapy Evropy zmizely dříve velké a mocné státy – jejich území se zmenšilo.

Rakousko-Uhersko tedy bylo poraženo a postupně se začalo rozpadat na samostatné státy:

.....
